Overzicht materiaal voor sector arbeid 2025

Een alcohol- en drugbeleid op het werk

Alcohol- en ander druggebruik, en de impact ervan, is een realiteit in de samenleving die niet zomaar stopt bij de ‘poort’ van een bedrijf. Dergelijk gebruik is een onderwerp dat in ieder bedrijf aandacht verdient. Uw organisatie en uw werknemers hebben baat bij een preventief alcohol- en drugbeleid. Met een beleid kunnen functioneringsproblemen ten gevolge van alcohol- of ander druggebruik immers voorkomen of snel opgespoord worden. Om dit te realiseren moeten werkgevers, leidinggevenden, en bedrijfshulpverleners weten wat van hen verwacht wordt, en werknemers weten waar ze terechtkunnen.

Schema: de vier pijlers van een alcohol- en drugbeleid (VAD)

Deze video toont de vier pijlers waaruit zo'n beleid bestaat.

Om aan alcohol- en drugpreventie te doen op een manier die zoveel mogelijk effect heeft, is uw aanpak van belang. In dit filmpje ontdekt u wat de ingrediënten zijn die een succes maken van preventie in uw organisatie, werking, stad of gemeente.

VAD ontwikkelde praktische tools voor het uitwerken van een alcohol- en drugbeleid op maat van de sector arbeid.

- Op de website www.qado.be vindt u alle informatie om een alcohol- en drugbeleid uit te werken.

- De online Vragenlijst Alcohol- en Drugbeleid in de Organisatie Questionnaire-ADO 2.0) brengt in kaart hoe een organisatie met de alcohol- en drugthematiek omgaat. U kan de vragenlijst gebruiken wanneer u een beleid wenst uit te werken, tussentijds wil toetsen en/of als evaluatie-instrument. U kan de resultaten downloaden en u ontvangt feedback bij uw resultaten. De vragenlijst is gratis beschikbaar (https://qado.be/). Wil u met een aantal collega's de vragenlijst invullen, dan is een collectieve afname mogelijk. Contacteer hiervoor VAD. Er is ook een Franstalige versie beschikbaar.

Onderstaande materialen kunnen ingezet worden om binnen het alcohol- en drugbeleid invulling te geven aan de vier pijlers:

Pijler afspraken en regels

- https://qado.be/de-wet-over-alcohol-en-drugs-op-het-werk/
  Op de website vindt u uitgebreide wettelijke informatie omtrent werkgerelateerd alcohol- en druggebruik, zoals bijvoorbeeld info over cao 100, over testen, over aansprakelijkheid en verplichtingen. U vindt ook een uitvoerig juridisch document van Mr. Isabel Plets.

Pijler zorg en begeleiding

- https://qado.be/alcohol-en-drugbeleid-op-het-werk/wie-doet-wat/
  Om functioneringsproblemen door alcohol of andere drugs te voorkomen of snel aan te pakken, hebben leidinggevenden,

bedrijfshulpverleners en collega's elk een specifieke rol. U vindt ook tips en tricks.

- In de doorverwijsgids staan de contactgegevens van het lokale vroeginterventie- en hulpverleningsaanbod, indien het nodig is om een jongere door te verwijzen naar gespecialiseerde hulp.

Pijler educatie

Voor **vorming** kan u terecht bij de regionale CGG-preventiewerkers tabak, alcohol en drugs.

VAD biedt heel wat **vormingen, webinars, train-de-trainers** aan voor wie zich wil verdiepen in bepaalde thema's. Check data en locaties van dit aanbod.

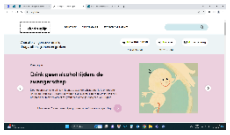
Daarnaast kan u ook aan de slag met een reeks **gratis online cursussen en trainings**, die bestaan uit filmpjes en interactieve oefeningen die je zo vanachter je bureau kan volgen. Check het online cursusaanbod.

Specifiek voor organisaties sociale economie

- Medewerkers in de sociale economie zijn extra kwetsbaar om verschillende redenen. Denk bijvoorbeeld aan een beperking die het moeilijk maakt een job te vinden, psychische problemen en problemen in de omgang met andere mensen, … Door deze kwetsbaarheden kunnen ze vaak niet in het reguliere arbeidscircuit terecht.
  Deze brochure wil mensen met een leidinggevende functie binnen de sociale economie helpen om middelengebruik en de impact op het werk aan te pakken.

Online

- Website De Druglijn. Op de website van De Druglijn vindt u contactmogelijkheden, productinfo, advies voor gebruikers en hun omgeving, kennistests, zelftests en zelfhulp. Om de website bekend te maken is er informatief promomateriaal

Affiches werk

- https://www.vad.be/catalogus/detail/drank-drugs-of-pillen-op-het-werk-goed-gek
  Deze affiches - die drank, drugs en pillen in beeld brengen - ontraden middelengebruik op het werk en maken het thema bespreekbaar.
  Voor vragen wordt er doorverwezen naar De Druglijn.

- https://www.vad.be/catalogus/detail/werk-en-wiet-werkt-niet---boot
  Deze affiches illustreren de gevolgen van cannabisgebruik voor de veiligheid en het werkgedrag van werknemers en hun omgeving.

- https://www.vad.be/catalogus/detail/met-pepmiddelen-presteer-ik-beter
  Een reeks van drie affiches omtrent feiten en fabels over alcohol- en druggebruik.

Pijler omgevingsinterventie

- Op de website https://www.qado.be vindt u alle informatie om een alcohol- en drugbeleid uit te werken, waaronder inspiratie om deze pijler vorm te geven.

- Inspiratietool omgevingsinterventies - online tool waar je via de zoekfilter op maat van de setting arbeid op zoek kan gaan naar concreet toepasbare omgevingsinterventies.

- De kracht van omgevingsinterventies – document dat meer inzicht geeft in omgevingsgerichte preventie en het belang en de impact van omgevingsinterventies toelicht.

Al dit materiaal is te **bestellen** en/of te downloaden via vad.be/catalogus.

Voor **advies en consult, vorming en coaching bij het uitwerken van een alcohol- en drugbeleid** kan u terecht bij de **regionale CGG-preventiewerkers tabak, alcohol en drugs.**

Voor meer **informatie over de materialen of ondersteuning** kan u terecht bij **Gezondheidsmakers en Gezond in Brussel.**

Op **Preventiemethodieken.be** vindt u ondersteunende materialen en methodieken over andere gezondheidsthema's.

Contacteer **De Druglijn** voor **alle vragen over drank, drugs, pillen, gamen en gokken**. Voor **informatie, een eerste advies of voor adressen voor hulp en preventie**. Anoniem, zonder taboe en zonder oordeel. Bel 078 15 10 20 Maandag tot vrijdag, van 10u tot 20u. (niet op feestdagen) Mail of chat op www.druglijn.be. U ontvangt steeds een antwoord op maat.

Colofon

Contactpersoon: Marie-Claire Lambrechts
Lay-out: VAD
V.U.: H. Peuskens, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel - ©2025
T 02 423 03 33 | vad@vad.be | www.vad.be
VAD, Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs
Ondernemingsnummer: 0424.327.587.
RPR Brussel